

КРЫЛАТЫЕ СЛОВА ИЗ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ЛИТЕРАТУРНЫХ ИСТОЧНИКОВ В БЕЛОРУССКОМ ЯЗЫКЕ

М. И. Форманюк (МГУ имени А. А. Кулешова)

Науч. рук. Е. Е. Иванов,
канд. филол. наук, доцент

Значительную часть крылатых слова в любом языке составляют заимствования из иноязычных источников. В белорусском языке часть крылатых выражений [1] и афоризмов [2] заимствована из англоязычных текстовых источников [3].

Цель исследования – определить крылатые слова из англоязычных источников, функционирующие в белорусском языке и не отраженные в лексикографических изданиях.

В результате исследования установлено, что в белорусском языке употребляется не менее 50 крылатых слов, восходящих к англоязычным текстовым источникам и не зафиксированных в существующих словарях. Так, гэта выразы *цудоўная сямёрка* (ад назвы амерыканскага кінафільма «*The magnificent Seven*», 1960), *вольны як Вінні-Пух* (ад імя галоўнага героя казачнай аповесці А. Мілна «*Winnie-the-Pooh*», 1926), *калідоры ўлады* (ад назвы рамана Ч. Сноў «*Corridors of Power*», 1964), *кошка, якая <гуляе> сама па сабе* (ад назвы казкі Р. Кіплінга «*The cat that walked by himself*», 1902), *бегчы як паўкі з карабля* (ад выразу «*Rats desert for sake, leave a sinking ship*» у п'есе У. Шэкспіра «*The Tempest*», 1611/23), *ратуйце нашы душы* (ад поўнай фармулёўкі «*Save our souls!*» міжнароднага сігнала ад дапамозе “SOS”), *краіна цудаў* (ад выразу *Wonderland* з казкі Л. Кэрала «*Alice's Adventures in Wonderland*», 1865), *як той Рабінзон <Круза>* (ад імя галоўнага героя прыгодніцкага рамана Д. Дэфа «*Robinson Crusoe*», 1719), *метад спроб і памылак* (ад выразу *Method of trial and error*, які ўпершыню зафіксаваны ў англійскай літаратуры) і т.д.

Літаратура

1. Крылатыя выразы ў беларускай мове: тлумачальны слоўнік: у 5 ч. Ч. 1: 3 іншамовных (еўрапейскіх і амерыканскіх) крыніц XII–XX стст. / пад рэд. Я. Я. Іванова. – Магілёў: МДУ імя А. А. Куляшова, 2004. – 136 с.
2. Іваноў, Я. Я. Крылатыя афарызмы ў беларускай мове: з іншамовных літаратурных і фальклорных крыніц VIII ст. да н. э. – XX ст.: тлумачальны слоўнік / Я. Я. Іваноў. – Магілёў: МДУ імя А. А. Куляшова, 2011. – 164 с.
3. Цеплякова, А. Д. Англамоўныя запазычаныя крылатыя слоў у сучаснай беларускай літаратурнай мове (колькасны склад і крыніцы паходжання) / А. Д. Цеплякова // Веснік Мазырскага дзярж. пед. ун-та імя І. П. Шамякіна. – 2009. – № 2 (23). – С. 162–166.